

TALOUSARVIOALOITE 890/2005 vp

Määrärahan osoittaminen kuntien opetustoimen valtionosuuteen

Eduskunnalle

Kuntien menot kasvavat viiden prosentin vuosivauhtia, selvästi kansantaloutta nopeammin. Viime vuoden tilinpäätöstiedot kertovat, että joka kolmannessa kunnassa vuosikate oli miinuksella ja talous alijäämäinen. Kuntien velkataakka kasvoi peräti miljardilla eurolla. Tilanne tulee vielä vaikeutumaan, sillä väestön ikääntymisestä johtuva palveluiden kasvava kysyntä saavuttaa huipunsa vasta ensi vuosikymmenellä.

Valtio on velkaa kunnille vuosien 2001—2004 valtionosuuksien kustannustenjaon tarkistusten perusteella 366 miljoonaa euroa. Alun perin velka oli 502 miljardia euroa, josta kuntien opetustoimesta puuttuva osuus on noin neljännes. Velan maksua on osittain siirretty vuoteen 2008 asti. Tämä ns. yksipuolinen pakkolaina on kunnille kuuluvaa rahaa, joka on jäänyt valtiolle vain, koska kunnallisten palvelujen todellisista kustannuksista ei maksuhetkellä ole ollut reaaliaikaista

tietoa. Kunnat ovat heikon taloustilanteen vuoksi pakotettuja heikentämään peruspalveluja sekä lomauttamaan ja irtisanomaan henkilöstöä. Työllisyyden ja henkilöstön jaksamisen näkökulmastaakin tilanne on kestämaton.

Valtio saa lainaa rahamarkkinoilta euroalueen alhaisimmalla korolla, mutta kunnat joutuvat ottamaan uutta velkaa korkeammalla korolla kuin valtio. Koko julkisen talouden kannalta on perusteltua, että valtio maksaa merkittävän osan velkaansa kunnille viipymättä ja helpottaa kuntien pahenevaa talousahdinkoa, josta vaikeimmassa asemassa olevat ihmiset kärsivät eniten.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 29.40.30 lisäyksenä 35 000 000 euroa kuntien opetustoimen valtionosuuteen.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Päivi Räsänen /kd
Sari Essayah /kd
Kari Kärkkäinen /kd

Toimi Kankaanniemi /kd
Bjarne Kallis /kd
Leena Rauhala /kd